نام درس : مطالعات اجتماعی	بسمه تعالی **جمهوری اسلامی ایران** **اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی** **اداره آموزش و پرورش ناحیه ۷ مشهد** **دبیرستان دوره دوم اردکانی سال تحصیلی ۱۴۰۳_۱۴۰۲**	تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۰/۱۱ ساعت امتحان : ۰۸:۰۰ تعداد صفحات : ۲ مدت امتحان : ۷۰ دقیقه مهر مدرسه
طراح سوال :شادکامی		
نام دبیر : شادکامی		
نام و نام خانوادگی :		
تعداد سوالات :		

ردیف	سوالات	بارم
الف	**درستی یا نادرستی عبارت های زیر را مشخص کنید**	
۱	امیر اسماعیل موسس سلسله سامانیان بود . ص ☐ غ ☐	۰/۲۵
۲	ابومسلم خراسانی منصور را از خاندان بنی عباس به خلافت رسانید . ص ☐ غ ☐	۰/۲۵
۳	خلیفه اول حدود سه سال خلافت کرد . ص ☐ غ ☐	۰/۲۵
۴	پیامبر اسلام پس از ده سال دعوت خود را آشکار نمود . ص ☐ غ ☐	۰/۲۵
۵	حل کردن اختلافات مردم وظیفه قوه قضائیه است . ص ☐ غ ☐	۰/۲۵
ب	**گزینه صحیح را علامت بزنید .**	
۱	سخن امام صادق (ع) درباره همسایه بر روی چه رفتاری تاکید دارد ؟ الف: هم کیش بودن ☐ ب: همراه بودن ☐ ج: همدل بودن ☐ د: خوش رفتاری ☐	۰/۲۵
۲	رئیس جمهور با آرای چه کسانی انتخاب می شود ؟ الف: مردم ☐ ب: نمایندگان مجلس ☐ ج: شورای شهر ☐ د: مجلس خبرگان ☐	۰/۲۵
۳	کدام ارکان پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی افراد است ؟ الف: قوه قضائیه ☐ ب: نیروی انتظامی ☐ ج: قوه مجریه ☐ د: وزارت رفاه ☐	۰/۲۵
۴	نخستین اقدام مهم پیامبر (ص) بعد از ورود به مدینه چه بود ؟ الف: تاسیس مسجد ☐ ب: برگزاری نماز جماعت ☐ ج: سواد آموزی ☐ د: بستن پیمان اخوت بین مسلمانان ☐	۰/۲۵
۵	عمر کدام کشور را فتح نکرد ؟ الف: مصر ☐ ب: سوریه ☐ ج: هند ☐ د: لبنان ☐	۰/۲۵
۶	آرامگاه امیر اسماعیل سامانی در کجا قرار دارد ؟ الف: گنبد کاووس ☐ ب: ری ☐ ج: بخارا ☐ د: هرات ☐	۰/۲۵
ج	**جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید .**	
۱	پدر شعر فارسی ..... ونوشتن شاهنامه توسط ..... بود .	۰/۵
۲	خلیفه دوم عباسی ..... نام داشت و شهر ..... را مرکز حکومت عباسیان قرار داد .	۰/۵

www.kanoon.ir

۳	معاویه فرزندش ..... را به جانشینی انتخاب و خلافت را ..... کرد .	۰/۵
۴	نخستین کسانی که به رسول خدا ایمان آوردند ..... و ..... بودند .	۰/۵
۵	کاربرد های فناوری اطلاعات و ارتباطات در زندگی ..... و ..... هستند.	۱
۶	دوران نوجوانی بهترین فرصت برای کسب ..... و ..... در زندگی است .	۱
۷	حداقل سن رای دهندگان در انتخابات ..... است .	۰/۲۵
د	**به سوالات زیر پاسخ کامل دهید .**	
۱	ریاست قوه مجریه چه کسی است و مسئولیت او چیست ؟	۱
۲	دو مورد از وظایف رئیس جمهور را بنویسید .	۱
۳	وقتی ما از دست کسی عصبانی هستیم چه کارهایی باید انجام بدهیم .(۳ مورد)	۱/۵
۴	انواع دعاوی را نام برده و یک مورد را توضیح دهید .	۱/۵
۵	ارتباط چیست و هر ارتباط دارای چند عنصر است ؟	۱
۶	ویژگی مردم عربستان در عصر جاهلیت را بنویسید .	۱/۵
۷	اهمیت تاسیس مسجد در مدینه را بنویسید .	۱
۸	ویژگی ها و دستاوردهای حکومت امام علی را بنویسید .(۳ مورد)	۱/۵
۹	چه عاملی باعث سقوط حکومت ساسانیان شد .	۲
۱۰	مهم ترین اقدامات فرمانروایان آل بویه را بنویسید .	۱
	موفق باشید .	جمع بارم ۲۰نمره

www-kanoon-ir

باسمه تعالی

پاسخ آزمون مطالعات اجتماعی هشتم

دبیرستان دوره دوم اردکانی

نویسنده: محمد مهدی اسلامی-رتبه ۸ کنکور انسانی ۱۴۰۳-دانشجوی حقوق دانشگاه شهید بهشتی

الف- ۱) ص / ۲) غ / ۳) غ / ۴) غ / ۵) ص

ب- ۱) گزینهٔ د / ۲) گزینهٔ الف / ۳) گزینهٔ الف / ۴) گزینهٔ الف / ۵) گزینهٔ ج / ۶) گزینهٔ ج

ج- ۱) رودکی، فردوسی / ۲) منصور، بغداد / ۳) یزید، موروثی / ۴) حضرت خدیجه، امام علی(ع) / ۵) تبلیغات، آموزش / ۶) شایستگی ها، مهارت های زندگی / ۷) هجده سال

د- ۱) ریاست قوه مجریه بر عهدهٔ رئیس جمهور است که پس از مقام رهبری عالی ترین مقام رسمی کشور است و مسئولیت اجرای قانون اساسی و قوانین مصوّب مجلس را بر عهده دارد.

۲) اجرای قوانین و مصوّبات مجلس(پس از تصویب مجلس شورای اسلامی) از وظایف مهم دولت است. رئیس جمهور علاوه بر آنکه وزیران را هدایت و بین آنها هماهنگی ایجاد می کند، وظایف و اختیارات دیگری نیز دارد؛ برای مثال امضای قراردادهایی که بین ایران و کشورهای دیگر بسته می شود، امضای استوارنامهٔ سفیران کشور ما و پذیرش استوارنامهٔ سفیران سایر کشور ها، اعطای نشان های دولتی و...

۳) به خدا پناه ببریم و با گفتن ذکر و نام و یاد خدا خود را آرام کنیم. نفس های عمیق بکشیم و از یک تا ده بشماریم. با رعایت سه قاعده، علت عصبانیت خود را مؤدبانه و آرام بیان کنیم. اگر نمی توانیم خود را آرام کنیم، محیط ناراحت کننده را ترک کنیم. برای آرام کردن خود از گفت و گو و مشورت با بزرگ تر ها کمک بگیریم. خوبی های طرف مقابل را به یاد بیاوریم.

۴) دعاوی حقوقی و کیفری

دعاوی حقوقی: مربوط به اعمالی است که دادگاه مجازات تعیین نمی کند بلکه افراد را ملزم می کند که تکالیفشان را انجام دهند یا حقوق قانونی دیگران را بدهند. مثلاً یکی از همسایه های آقای رستمی در حین ساخت و ساز به طور ناخواسته قسمتی از خانه ایشان را خراب می کند.

۵) ارتباط یعنی جریان ارسال و دریافت پیام.

بنابراین هر ارتباطی سه عنصر اصلی دارد: ۱- فرستنده(ارسال کننده پیام) ۲- گیرنده(دریافت کننده پیام) ۳- پیام

۶) اوضاع و شرایط اجتماعی و فرهنگی مردم عربستان در دوران پیش از بعثت، به گونه ای بود که از آن به عصر جاهلیت یاد می شود. در آن زمان بیشتر عرب ها به شکل قبیله ای و فاقد حکومت متمرکز زیسته و اغلب بت می پرستیدند و کعبه، خانهٔ خدا را از بت های گوناگون پر کرده بودند. البته گروهی از عرب ها نیز پیرو حضرت ابراهیم و یا دین های یهود، مسیح و زردشت بودند. اعراب در دورهٔ جاهلیت بهرهٔ چندانی از علم و دانش نداشتند و عده کمی از آنها می توانستند بخوانند و بنویسند. در آن دوره،

www.kanoon.ir

زنان اغلب از مقام و موقعیت پایینی برخوردار بودند و برخی مردان حتی از داشتن فرزند دختر احساس حقارت می کردند. اعراب جاهلی نسبت به قبیلهٔ خود تعصب شدید و کورکورانه ای نشان می دادند. تعصب قبیله ای موجب بروز کینه و حس انتقام جویی در میان قبایل مختلف عرب شده بود و جنگ و خونریزی های پیاپی به دنبال داشت. از سوی دیگر، کمبود غذا و سایر نیاز های زندگی نیز عامل دیگری برای گسترش درگیری های قبیله ای و رواج غارت گری بود.

۷) مسجد علاوه بر آنکه مکانی برای عبادت و اجرای مراسم مذهبی به شمار می رفت، مرکزی برای مشورت و تصمیم گیری دربارهٔ امور سیاسی و نظامی نیز بود؛ مسجد همچنین کانون اصلی سوادآموزی و فراگیری علم و دانش محسوب می شد. در کنار مسجد، سرپناهی برای افراد تهیدست بنا شد و افرادی وظیفهٔ آموختن قرآن و خواندن و نوشتن به آنها را بر عهده گرفتند.

۸) ۱. حکومت داری مبتنی بر دستورات قرآن و سنت رسول خدا(ص).

۲. اصلاح بسیاری از انحرافاتی که در دین به وجود آمده بود.

۳. خدمات اقتصادی فراوان، با وجود فتنه ها و جنگ های تحمیلی متعدد.

۴. اقتدار و ایستادگی در عین مظلومیت فردی و اجتماعی.

۵. ساده زیستی و مقابله با اشرافی گری.

۶. تأکید بر عدالت

۷. برگزیدن افراد صالح به حکومت ولایات.

۸. تلاش برای وحدت و انسجام اجتماعی.

۹) شورش های فرماندهان و دخالت آنها در رقابت های سیاسی، روحیهٔ سپاهیان را تضعیف کرده و توان جنگی آنان را کاهش داد. مردم نیز به دلیل وجود نظام طبقاتی، بی عدالتی ها و تبعیض های اجتماعی و مالیات های سنگین ،از حکومت ساسانیان ناراضی بودند. در اواخر دورهٔ ساسانی، بر اثر طغیان رودهای دجله و فرات و شکسته شدن سد ها، بخش های وسیعی از زمین ها و مزارع حاصل خیز در بین النهرین که منبع درآمد مهمی برای حکومت بود، از بین رفت. قحطی و شیوع بیماری های طاعون و وبا، اوضاع را بدتر کرد.

۱۰) رابطهٔ سلسلهٔ آل بویه با عباسیان به گونه ای دیگر بود. چون آل بویه بغداد را تصرف کردند و خلفای عباسی را تحت نفوذ و سلطهٔ خود گرفتند. علاوه بر علویان طبرستان، آل بویه نیز پیرو مذهب شیعه بودند. در دوران حکومت آنها، معارف و فرهنگ شیعه در ایران مورد توجه قرار گرفت و گسترش یافت. به دستور فرمانروایان آل بویه حرم مطهر امامان در نجف، کربلا و کاظمین بازسازی شد و مراسم روز عید غدیر . مجالس سوگواری امام حسین(ع) باشکوه برگزار می شد.